

Natuurwaardenonderzoek
Oude Meppelerweg 3, Zwolle

In het kader van de Flora- & Faunawet en
Natuurbeschermingswet

Colofon

Natuurwaardenonderzoek Oude Meppelerweg 3, Zwolle

In het kader van de Flora- & Faunawet en Natuurbeschermingswet

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BIZ.Nu
Contactpersoon: W.Bekke

Projectnummer en versie: 321, versie 1.1		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 7 mei 2015
Ligging projectgebied: Oude Meppelerweg 3, Zwolle	Amersfoortcoördinaten: X204.701 Y504.388	

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

[@natuurbankOverijssel](https://twitter.com/natuurbankOverijssel)

Samenvatting

Er zijn concrete plannen om de bestaande bebouwing op het adres Oude Meppelerweg 3 in Zwolle te slopen en een food-court te ontwikkelen op het perceel. Om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet heeft Natuurbank Overijssel opdracht gekregen om te onderzoeken welke natuurwaarden in het onderzoeksgebied aanwezig zijn en welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde planten en dieren. Tevens wordt onderzocht of de voorgenomen activiteit het duurzaam voortbestaan van beschermd leefgebied van soorten in de omgeving negatief beïnvloed

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, evenals nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde leefgebieden van dieren in de directe omgeving van het plangebied. Tevens is onderzocht of de voorgenomen activiteit het duurzaam voortbestaan van beschermde soorten buiten het onderzoeksgebied negatief beïnvloed.

Het onderzoeksgebied is onderzocht op 18 juli 2013 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren aanwezig zijn in het onderzoeksgebied en of er beschermde nesten, holen of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Aanvullend onderzoek naar de functie van het gebied voor vleermuizen is uitgevoerd in de zomer-nazomer van 2014 en op 1 mei 2015 is de sloot in het onderzoeksgebied onderzocht op het voorkomen van beschermde vissen. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken. Het verslag van het onderzoek naar de functie van het plangebied voor vleermuizen is als addendum bij dit rapport gevoegd. De resultaten van het vleermuisonderzoek en het onderzoek naar beschermd vissoorten zijn geïntegreerd in voorliggend rapport.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelsector' zijn. Deze is opgesteld door de Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL). Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden. Voor het werken aan de waterloop dient er gewerkt te worden volgens de Gedragscode flora- en faunawet voor waterschappen.

Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieën- en grondgebonden zoogdierensoorten, vleermuizen en vogels. Het is aannemelijk dat ieder broedseizoen er vogels broeden in de te kappen beplanting en mogelijk ook in de bebouwing. Daarbij gaat het uitsluitend om soorten waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of nestplaats. Bezette vogelnesten zijn volgens de Ff-wet strikt beschermd en er kan geen ontheffing verkregen worden om bezette vogelnesten te verstoren en/of te vernielen. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari.

Een mannetje van de gewone dwergvleermuis bezet een paarverblijf in de te slopen bebouwing in het onderzoeksgebied en gewone dwergvleermuizen foerageren langs de randen en kronen van de opgaande beplanting. Het paarverblijf van de gewone dwergvleermuis is jaarrond beschermd. Een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet is vereist om deze verblijfplaats te mogen vernielen/verstoren. Mits de juiste mitigerende maatregelen genomen worden, kan ontheffing verkregen worden. De aanwezigheid van deze verblijfplaats vormt daarom geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit. De ontheffing moet verkregen zijn voordat de bebouwing gesloopt wordt.

Het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten behoort. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet en worden niet verstoord/verwond/gedood door uitvoering van de voorgenomen activiteit.

Het onderzoeksgebied ligt niet in of in de invloedssfeer van een beschermd natuurgebied of de EHS. De watergang aan de westzijde van het plangebied behoort tot een waardevolle waterloop in het kader van de Kaderrichtlijn water. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden. Voor aanpassingen aan de waterloop is een watervergunning vereist.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen om de bestaande bebouwing op het adres Oude Meppelerweg 3 in Zwolle te slopen en een food-court te ontwikkelen op het perceel. Om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet heeft Natuurbank Overijssel opdracht gekregen om te onderzoeken welke natuurwaarden in het onderzoeksgebied aanwezig zijn en welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde planten en dieren. Tevens is onderzocht of de voorgenomen activiteit het duurzaam voortbestaan van beschermde soorten buiten het onderzoeksgebied negatief beïnvloed.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, evenals nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde leefgebieden van dieren in de directe omgeving van het plangebied. Tevens is onderzocht of voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde natuurgebieden zoals Natura 2000 gebied en de ecologische hoofdstructuur.

Het onderzoeksgebied is onderzocht op 18 juli 2013 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren aanwezig zijn in het onderzoeksgebied en of er beschermde nesten, hollen of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Aanvullend onderzoek naar de functie van het gebied voor vleermuizen is uitgevoerd in de zomer-nazomer van 2014 en op 1 mei 2015 is de sloot in het onderzoeksgebied onderzocht op het voorkomen van beschermde vissen. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken. Het verslag van het onderzoek naar de functie van het plangebied voor vleermuizen is als addendum bij dit rapport gevoegd. De resultaten van het vleermuisonderzoek en het onderzoek naar beschermd vissoorten zijn geïntegreerd in voorliggend rapport.

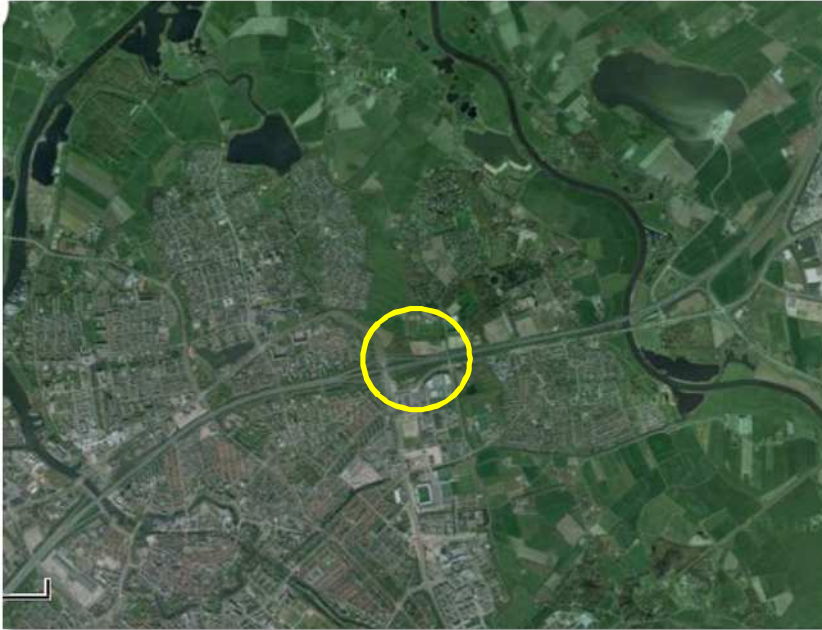
Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, evenals nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde leefgebieden van dieren in de directe omgeving van het plangebied. Tevens is onderzocht of voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde natuurgebieden zoals Natura 2000 gebied en de ecologische hoofdstructuur.

2. Het onderzoeksgebied

2.1 situering

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de Oude Meppelerweg 3 in Zwolle. Het ligt in het noordoosten van de stad Zwolle tussen de Oude Meppelerweg en de snelweg. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het onderzoeksgebied weergegeven. Het onderzoeksgebied wordt met de gele cirkel aangeduid.

Situering van het onderzoeksgebied. Deze wordt met de gele contour aangeduid.

2.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bestaat uit een horecagelegenheid met parkeerplaats en een vrijstaand bijgebouw. Naast het erf behoort een strook jong bos, een perceel ruig grasland en een deel van de oude beekloop van de Westerveldse Aa tot het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied grenst aan de zuidzijde aan de Oude Meppelerweg, aan de westzijde aan bedrijventerrein en aan de andere zijden aan jong loofbos. De bebouwing bestaat uit een oude woning, gedekt met gebakken pannen en een zalencentrum welke een plat dak heeft. De beplanting bestaat uit jong loofbos bestaande uit essen, elzen, hazelaar en vuilboom. Op onderstaande afbeelding wordt het onderzoeksgebied meer in detail weergegeven.

Detailopname van het onderzoeksgebied; deze wordt met de rode lijn aangeduid.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit bestaat uit het slopen van alle bebouwing in het onderzoeksgebied en het roeien van een deel van een bestaande houtopstand om ruimte te creëren voor de ontwikkeling van een 'food-court'. Een foodcourt bestaat uit een aantal fastfoodrestaurants en enkele andere bedrijfsgebouwen, omgeven door parkeerplaatsen. Rondom wordt een nieuwe watergang aangelegd. Op onderstaande afbeelding wordt het nieuw te bouwen food-court weergegeven.

De volgende activiteiten worden onderscheiden:

- Slopen bestaande bebouwing;
- Bouwrijp maken nieuwe bouwplaats;
- Bouwen nieuwe bebouwing;
- Aanleggen erfverharding, parkeerplaatsen, watergang en landschappelijke inpassing;

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De beoogde (ruimtelijke) ingreep heeft een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten. Hierbij is onderscheid te maken tussen tijdelijke en permanente invloeden die effecten kunnen veroorzaken. Dit zijn:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid en trillingen door sloop- en graafwerkzaamheden;
- Beïnvloeding van het waterpeil door tijdelijk peilbeheer (bronbemaling);

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk en/of permanent effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of bezette vogelnesten in de omgeving van het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van het negatieve effect verschilt per soorten en soortgroep.

Beoordeling invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit beperkt zich tijdens de sloop- en bouwfase tot het plangebied (lokale invloedsfeer). Door de toename van verkeer in het plangebied zal de emissie van NOx toenemen. Deze toename heeft wellicht een negatief effect op kwetsbare natuurgebieden buiten het plangebied. Uitzonderd deze emissie, is de invloedsfeer gelijk gesteld aan het plangebied.

Mogelijk zijn tijdens de sloop- en bouwfase geluid en stof merkbaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en tijdelijk en hebben geen negatief effect op beschermde soorten/gebieden.

4. Toelichting Flora en faunawet

4.1 Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

4.2 Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode

moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbondsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

5. Gebiedsbescherming

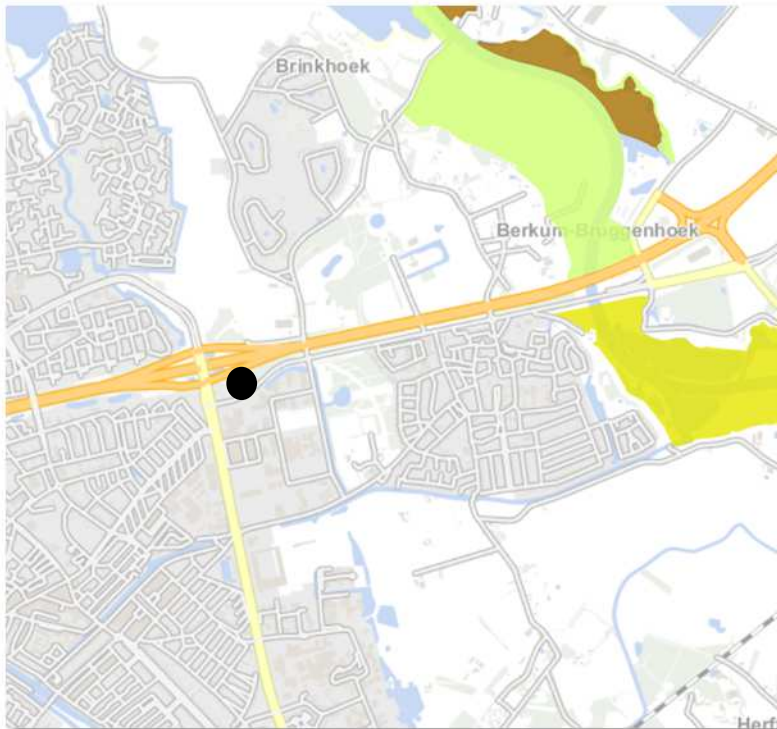
Er is sprake van het slopen van een bestaand restaurant-zalencentrum en bijgebouw en het oprichten van enkele fastfoodrestaurants binnen de bebouwde kom van de stad Zwolle.

5.1 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied ligt niet in of direct naast een Natura 2000-gebied. Circa 1,5 kilometer ten oosten van het plangebied ligt het Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. Er ligt geen beschermd Natuurmonument-gebied in een straal van drie kilometer rondom het plangebied.

Ligging van Natura2000-gebied rondom het plangebied.

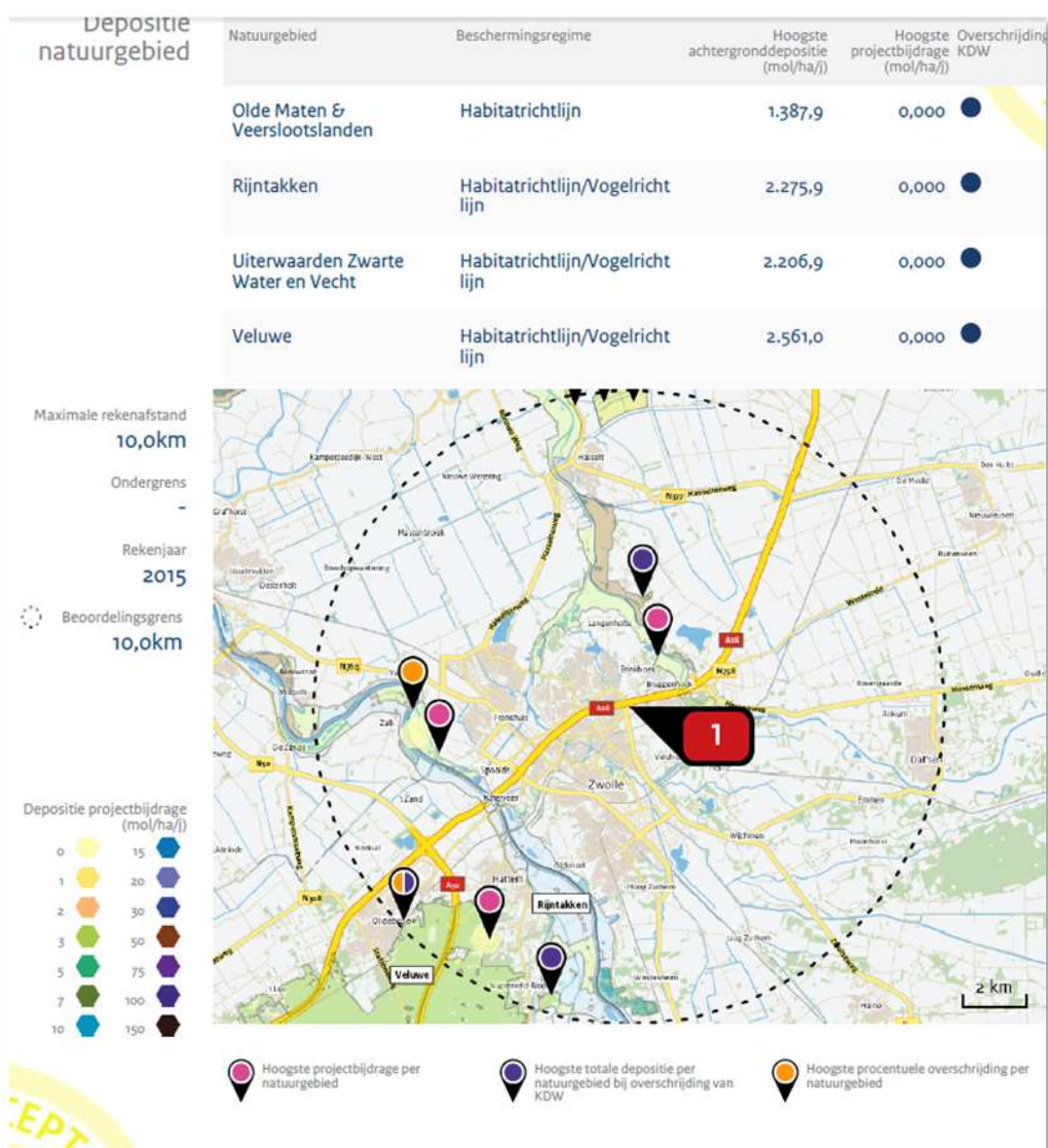
Effectbeoordeling

De exploitatie van het foodcourt zorgt voor een toename van het aantal verkeersbewegingen. Deze verkeersbewegingen leiden tot een uitstoot NO_x wat schadelijk kan zijn voor bepaalde natuurdoeltypen. Op basis van de CROW wordt uitgegaan van een toename van 6855 additionele vervoersbewegingen. Deze vervoersbewegingen zijn ingevoerd in het rekenmodel AERIUS (soort: standaard, voertuig: licht verkeer).

Ingevoerde parameters in het rekenmodel AERIUS.

Uit de berekening kwam naar voren dat er geen meetbare toename van depositie NOx (en NH3) in Natura2000-gebieden plaats vindt. In onderstaande tabel worden de resultaten weergegeven.

Depositiebijdrage aan Natura2000-gebieden in de omgeving.

Conclusie

De bouw en exploitatie zorgen niet voor aantasting van de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

5.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het onderzoeksgebied behoort niet tot de Ecologische Hoofdstructuur (MIN. EL&I, 2013). Het onderzoeksgebied ligt niet in de invloedssfeer van de EHS. De veiligstelling van de EHS wordt geregeld via de omgevingsverordening Overijssel. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de omgevingsverordening Overijssel aangevraagd te worden.

5.3 Waterlopen uit de kaderrichtlijn water

In Nederland vertaalt de Rijksoverheid de Kaderrichtlijn Water (KRW) in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de KRW. Zij is dit mede namens de andere rijkspartijen en in nauw overleg met provincies, waterschappen en gemeenten. In het Bestuursakkoord Water is de samenwerking in het waterbeheer en -beleid tussen deze partijen vastgelegd.

Per stroomgebied moet in 2009 in stroomgebiedbeheerplannen zijn aangegeven hoe de waterkwaliteit kan worden verbeterd. Nederland is verdeeld over vier internationale stroomgebieddistricten: Rijn, Maas, Schelde en Eems. Tot een stroomgebieddistrict behoort niet alleen het water van de hoofdrivier, maar al het water in het betreffende gebied.

Ligging nabij waardevolle waterloop

Door het plangebied stroomt een waterloop welke is aangewezen als waardevolle waterloop in het kader van de kaderrichtlijn water. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van de waterloop weergegeven.

Ligging van waardevolle waterloop in het plangebied.

Effectbeoordeling

Bij uitvoering van de voorgenomen activiteit dient rekening gehouden te worden met deze waterloop. Werkzaamheden aan deze waterloop dienen afgestemd te worden met het waterschap Groot Salland. Voor werkzaamheden aan de watergang is een watervergunning vereist.

5.4 Conclusies

Het onderzoeksgebied ligt niet in- of direct naast de EHS of een beschermd natuurgebied. Uitgezonderd de emissietoename van NOx door vervoersbewegingen is de invloedssfeer lokaal waardoor deze geen negatief effect heeft op gebieden erbuiten. Door de voorgenomen ontwikkeling worden de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied niet aangetast. Er is geen nader onderzoek vereist en er hoeft geen ontheffing of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden. Bij uitvoering van de plannen dient rekening gehouden te worden met de watergang aan de westzijde van het plangebied.

6. Soortenbescherming; het onderzoek

6.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 17 juli 2013 eenmalig onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). In de zomer van 2014 is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de functie van het plangebied voor vleermuizen en op 1 mei 2015 is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de functie van de wateren voor vissen, specifiek grote- en kleine modderkruiper. Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, amfibieën, reptielen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder goede weersomstandigheden (bewolkt, droog, temperatuur 22 °C en een matig zuidwestenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 17 juli 2013, uitgevoerd door Ing. P. Leemreise
- Vijf bezoeken in de zomer en nazomer van 2014 t.b.v. vleermuizen door Ing. P. Leemreise
- Veldbezoek op 1 mei 2015, uitgevoerd door Ing. R. Schröder
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Zoogdieren van Overijssel (Douma, et al 2009);

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen. Op basis van een beoordeling van de biotoop kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentieel aanwezige soorten, evenals een beoordeling van het onderzoeksgebied op de aanwezigheid van soorten waarvan nesten, nestplaatsen en het functionele leefgebied jaar rond beschermd zijn.

Grondgebonden zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren. Er is gekeken naar graaf, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en hollen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. Potentieel geschikte verblijfplaatsen van zoogdieren in gebouwen en/of natuurlijke hollen worden visueel geïnspecteerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een endoscoop met minicamera om holle ruimtes te inspecteren.

Vleermuizen

Tijdens vijf bezoeken in de periode juni-september 2014 is gekeken naar de functie van het plangebied voor vleermuizen. Met behulp van een batdetector is onderzoek gedaan naar de aanwezigheid in en rondom het plangebied van vleermuizen. Specifieke aandacht ging daarbij uit naar de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen in de te slopen gebouwen. Alle bezoeken zijn tijdens gunstige weersomstandigheden uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol van de VZZ. In onderstaande tabel worden de bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Doel	Weersomstandigheden
3-6-2014	21:45 – 23:15	Vleermuizen ; zomerverblijf - kraamkolonie	Gunstig
2-7-2014	21:30 -23:15	Vleermuizen ; zomerverblijf - kraamkolonie	Gunstig
3-7-2014	4:00 – 5:30	Vleermuizen ; zomerverblijf - kraamkolonie	Gunstig
10-8-2014	21:00 – 1:00	Vleermuizen; winterverblijf	Gunstig
4-9-2014	19:30 – 21:00	Vleermuizen, paarverblijf	Gunstig

Tabel 1. Bezoekdata en weersgesteldheid

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van dagvlinders. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar dagvlinders. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Libellen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van libellen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar libellen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van kevers en mieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar kevers en mieren. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vissen en kreeftachtige

Op 1 mei 2015 zijn de wateren steekproefsgewijs bemonsterd op de aanwezigheid van beschermde vissoorten, specifiek grote – en kleine modderkruiper. De sloot is over de volledige lengte bemonsterd met behulp van een elektrovisapparaat. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar vissen en kreeftachtige. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

6.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Libellen;
- Kevers;
- Dagvlinders;

- Vaatplanten;
- Reptielen;

Het is niet onwaarschijnlijk om soorten uit de volgende soortgroepen aan te treffen:

- Vissen en kreeftachtige
- Vogels;
- Amfibieën (gewone pad, bruine kikker);
- Vleermuizen (gebouw bewonende soorten);
- Grondgebonden zoogdieren (algemeen voorkomende soorten)

6.3 Resultaten

Planten

In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een nagenoeg ongeschikte groeiplaats voor bijzondere planten.

Broedvogels

De beplanting aan de oostzijde van het onderzoeksgebied vormt een geschikte broedplaats voor vogels. In deze redelijk jonge beplanting zijn broedvogelsoorten te verwachten als Merel, Houtduif en Zwarte Kraai. Mogelijk broeden er Spreeuwen in de bebouwing.

Zoogdieren; vleermuizen

Uit het vervolgonderzoek naar vleermuizen kwam naar voren dat een gewone dwergvleermuis een paarverblijf in de bebouwing in het onderzoeksgebied bezet en dat gewone dwergvleermuizen de boomkruinen en randen langs opgaande beplanting benutten om te foerageren.

Grondgebonden zoogdieren

In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde soorten waargenomen. Het is niet uitgesloten dat algemene soorten als egel, konijn of steenmarter incidenteel in het onderzoeksgebied voorkomen. Deze soorten benutten het gebied mogelijk als foerageergebied, zij bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties.

Amfibieën & reptielen

In het onderzoeksgebied zijn geen amfibieën en reptielen waargenomen. Het onderzoeksgebied vormt een ongeschikt habitat voor reptielen, maar het is niet uitgesloten dat sommige algemene- en weinig kritische soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in het onderzoeksgebied voorkomen. Deze soorten benutten het grasland en de opgaande beplanting mogelijk als foerageergebied. Amfibieën benutten de strooisellaag in bos soms als overwinteringslocatie. In het onderzoeksgebied zijn geen voortplantingslocaties van amfibieën aanwezig.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebieden geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Libellen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Vissen en kreeftachtige

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen tijdens het onderzoek. De sloot werd als een ongeschikte habitat voor beschermde soorten beschouwd. Mogelijk is de bodem plaatselijk verstoord door een (oude) afvoer van het nabijgelegen restaurant.

6.4 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaarrond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelsector' zijn. Deze is opgesteld door de Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL). Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

6.5 Samenvatting wettelijke consequenties

Flora

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

(Broed)vogels

Er nestelen mogelijk ieder broedseizoen vogels in de beplanting in het onderzoeksgebied en mogelijk in het bijgebouw. Dit zijn soorten waarvan uitsluitend de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten, de nestplaats of het functionele leefgebied. Bezette nesten en jonge vogels zijn volgens de Ff-wet beschermd. Vanwege het ontbreken van een wettelijk belang voor de uitvoering van de voorgenomen activiteit, is het niet mogelijk om ontheffing te krijgen voor het opzettelijk verstoren van bezette nesten, het verwonden of doden van jonge vogels. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren, verwonden of doden van bezette nesten en/of jonge vogels dienen buiten de voortplantingsperiode uitgevoerd te worden. De beste periode om dergelijk werkzaamheden uit te voeren is september-maart.

Zoogdieren; vleermuizen

Om de voorgenomen ingreep te toetsen op het effect op het leefgebied van vleermuizen, dan moet onderscheid gemaakt worden in de functie die het onderzoeksgebied kan hebben voor vleermuizen. Dit kan als vaste rust-/verblijfplaats of als vast leefgebied.

Functionaliteit als verblijfplaats

Een gewone dwergvleermuis bezet een paarverblijf in het te slopen gebouw in het onderzoeksgebied. Deze verblijfplaats is jaarrond beschermd. Er is een ontheffing ex. art. 75C vereist voor het verstoren en vernielen van een vaste rust- en verblijfplaats van deze soort. Onderdeel van de ontheffing vormt een

mitigatieplan waarin wordt aangegeven welke tijdelijke- en duurzame maatregelen genomen dienen te worden om de verblijfplaats duurzaam te handhaven. Het onderzoeksrapport is als addendum bij dit onderzoeksrapport gevoegd.

De aanwezigheid van een paarverblijfplaats vormt geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit. De benodigde ontheffing kan verkregen worden mits voldaan wordt aan de eisen die gesteld worden aan mitigatiemaatregelen. Voordat de verblijfplaats verstoord/vernield wordt, dient de initiatiefnemer te beschikken over een ontheffing.

Functionaliteit als leefgebied; foerageergebied

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan niets gezegd worden over de functionaliteit van het onderzoeksgebied als foerageergebied. Gelet op de huidige karakteristieken van het onderzoeksgebied, dan is het aannemelijk dat het onderzoeksgebied een beperkte betekenis heeft als foerageergebied voor vleermuizen. De randen van de loofhoutbeplanting aan de noord- en oostzijde vormen een geschikt foerageergebied, maar vanwege de omvang van beperkte betekenis. Deze rand blijft behouden na realisatie van voorgenomen plannen. Deze functie van het onderzoeksgebied als foerageergebied verandert niet door uitvoering van de voorgenomen activiteit. Nader onderzoek naar de functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen wordt niet noodzakelijk geacht.

Functionaliteit als leefgebied; vliegroutes

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan niets gezegd worden over de functionaliteit van het onderzoeksgebied als vliegroute. Het onderzoeksgebied ligt niet in een lijnvormig landschapselement zoals een houtsingel, laanbeplanting of watergang. Gelet op de hoeveelheid kunstlicht die nu reeds uitstraalt van omringende bedrijven, wordt geen negatief effect verwacht van de nieuw te plaatsen kunstlicht in het onderzoeksgebied op vliegroutes in de directe omgeving van het gebied.

Zoogdieren; grondgebonden soorten

Het onderzoeksgebied maakt onderdeel uit van het leefgebied van zoogdiersoorten die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet, maar vaste rust- of verblijfplaatsen ontbreken. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet vereist. De mogelijk in het plangebied aanwezige soorten zijn erg mobiel. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteit leidt niet tot het doden of verwonden van deze soorten. In het kader van de algemene zorgplicht hoeven geen nader maatregelen getroffen te worden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën en Reptielen

In het onderzoeksgebied komen mogelijk soorten amfibieën voor die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet. Het onderzoeksgebied vormt een ongeschikt habitat voor reptielen. Voor het uitvoeren van de voorgenomen activiteit is geen ontheffing van de Ff-wet nodig. Amfibieën komen vermoedelijk in zeer lage dichtheden in het onderzoeksgebied voor. In het kader van de algemene zorgplicht hoeven geen nadere maatregelen genomen te worden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde dagvlinders in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Libellen

Er zijn geen beschermde libellen in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen

geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde libellensoorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde kevers en mieren in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Vissen en kreeftachtige

Er zijn geen beschermde vissoorten in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Omdat mogelijk een bestaand stuk leefgebied van deze soorten gedempt zal gaan worden, is het essentieel te onderzoeken of deze soorten in het onderzoeksgebied voorkomen zodat tijdens de uitvoering rekening gehouden kan worden met deze soorten. Voor de kleine modderkruiper hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden mits de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode.

Indien de grote modderkruiper in het gebied aanwezig is dient een ontheffing ex. art. 75c van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Flora	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Zoogdieren; grondgebonden	Mogelijk soorten van tabel 1 van de Ff-wet.	Niet van toepassing	Geen
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	Verschillende soorten	Art. 9, 12	Gebouwen slopen en beplanting rooien buiten broedtijd.
Broedvogels, beschermde vaste nestplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	Gewone dwergvleermuis	Niet van toepassing	
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Gewone dwergvleermuis	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren</i> <i>Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen</i>	Ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aanvragen voor verstoren/vernielen paarverblijfplaats.

Reptielen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Amfibieën	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten Mogelijk enkele soorten van tabel 1. (gewone pad, bruine kikker)	Niet van toepassing	
Vissen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Dagvlinders	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	
Libellen	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	
Overige ongewervelden	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

6.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

6.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd onder prima weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

7. Conclusies en advies

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelingssector' zijn. Deze is opgesteld door de Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL). Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden. Voor het werken aan de waterloop dient er gewerkt te worden volgens de Gedragscode flora- en faunawet voor waterschappen.

Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieën- en grondgebonden zoogdierensoorten, vleermuizen en vogels. Het is aannemelijk dat ieder broedseizoen er vogels broeden in de te kappen beplanting en mogelijk ook in de bebouwing. Daarbij gaat het uitsluitend om soorten waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of nestplaats. Bezette vogelnesten zijn volgens de Ff-wet strikt beschermd en er kan geen ontheffing verkregen worden om bezette vogelnesten te verstoren en/of te vernielen. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari.

Een mannetje van de gewone dwergvleermuis bezet een paarverblijf in de te slopen bebouwing in het onderzoeksgebied en gewone dwergvleermuizen foerageren langs de randen en kronen van de opgaande beplanting. Het paarverblijf van de gewone dwergvleermuis is jaarrond beschermd. Een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet is vereist om deze verblijfplaats te mogen vernielen/verstoren. Mits de juiste mitigerende maatregelen genomen worden, kan ontheffing verkregen worden. De aanwezigheid van deze verblijfplaats vormt daarom geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit. De ontheffing moet verkregen zijn voordat de bebouwing gesloopt wordt.

Het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten behoort. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet en worden niet verstoord/verwond/gedood door uitvoering van de voorgenomen activiteit.

Het onderzoeksgebied ligt niet in of in de invloedssfeer van een beschermd natuurgebied of de EHS. De watergang aan de westzijde van het plangebied behoort tot een waardevolle waterloop in het kader van de Kaderrichtlijn water. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden. Voor aanpassingen aan de waterloop is een watervergunning vereist.

- Bijlagen:
 Bijlage 1. De natuurkalender
 Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet
 Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2: Toelichting AMvB

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet. De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor Artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van Artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB Artikel 75). Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

<p><u>Zoogdieren</u> aardmuis <i>Microtus agrestis</i> bosmuis <i>Apodemus sylvaticus</i> dwergmuis <i>Micromys minutus</i> bunzing <i>Mustela putorius</i> dwergspitsmuis <i>Sorex minutus</i> egel <i>Erinaceus europaeus</i> gewone bosspitsmuis <i>Sorex araneus</i> haas <i>Lepus europaeus</i> hermelijn <i>Mustela erminea</i> huisspitsmuis <i>Crocidura russula</i> konijn <i>Oryctolagus cuniculus</i> mol <i>Talpa europea</i> ondergrondse woelmuis <i>Pitymys subterraneus</i> ree <i>Capreolus capreolus</i> rosse woelmuis <i>Clethrionomys glareolus</i> tweekleurige bosspitsmuis <i>Sorex coronatus</i> veldmuis <i>Microtus arvalis</i> vos <i>Vulpes vulpes</i> wezel <i>Mustela nivalis</i> woelrat <i>Arvicola terrestris</i></p> <p><u>Reptielen en amfibieën</u> bruine kikker <i>Rana temporaria</i> gewone pad <i>Bufo bufo</i> middelste groene kikker <i>Rana esculenta</i> kleine watersalamander <i>Triturus vulgaris</i> meerkikker <i>Rana ridibunda</i></p>	<p><u>Mieren</u> behaarde rode bosmier <i>Formica rufa</i> kale rode bosmier <i>Formica polyctena</i> stronkmier <i>Formica truncorum</i> zwartrugbosmier <i>Formica pratensis</i></p> <p><u>Slakken</u> wijngaardslak <i>Helix pomatia</i></p> <p><u>Vaatplanten</u> aardaker <i>Lathyrus tuberosus</i> akkerklokje <i>Campanula rapunculooides</i> brede wespenorchis <i>Epipactis helleborine</i> breed klokje <i>Campanula latifolia</i> dotterbloem <i>Caltha palustris</i> gewone vogelmelk <i>Ornithogalum umbellatum</i> grasklokje <i>Campanula rotundifolia</i> grote kaardenbol <i>Dipsacus fullonum</i> kleine maagdenpalm <i>Vinca minor</i> knikkende vogelmelk <i>Ornithogalum nutans</i> koningsvaren <i>Osmunda regalis</i> slanke sleutelbloem <i>Primula elatior</i> zwanebloem <i>Butomus umbellatus</i></p>
---	--

Tabel 3. Tabel 1 van de Ff-wet (Algemene soorten)

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora- & faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Tabel 2.

Toelichting tabel 2

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

<p><u>Zoogdieren</u> Damhert <i>Dama dama</i> Edelhert <i>Cervus elaphus</i> Eekhoorn <i>Sciurus vulgaris</i> Grijsje zeehond <i>Halichoerus grypus</i> Grote bosmuis <i>Apodemus flavicollis</i> Steenmarter <i>Martes foina</i> Wild zwijn <i>Sus scrofa</i></p> <p><u>Reptielen en amfibieën</u> Alpenwatersalamander <i>Triturus alpestris</i> Levendbarende hagedis <i>Lacerta vivipara</i></p> <p><u>Dagvlinders</u> Moerasparelmoervlinder <i>Euphydryas aurinia</i> Vals heideblauwtje <i>Lycaeides idas</i></p> <p><u>Vissen</u> Bermpje <i>Noemacheilus barbatulus</i> Kleine modderkruiper <i>Cobitis taenia</i> Meerval <i>Silurus glanis</i> Rivierdonderpad <i>Cottus gobio</i></p> <p><u>Vaatplanten</u> Aangebrande orchis <i>Orchis ustulata</i> Aapjesorchis <i>Orchis simia</i> Beenbreek <i>Narthecium ossifragum</i> Bergklokje <i>Campanula rhomboidalis</i> Bergnachtorchis <i>Platanthera chlorantha</i> Bijenorchis <i>Ophrys apifera</i> Blaasvaren <i>Cystopteris fragilis</i> Blauwe zeedistel <i>Eryngium maritimum</i> Bleek bosvogeltje <i>Cephalanthera damasonium</i> Bokkenorchis <i>Himantoglossum hircinum</i> Brede orchis <i>Dactylorhiza majalis majalis</i> Bruinrode wespenorchis <i>Epipactis atrorubens</i> Daslook <i>Allium ursinum</i> Dennenorchis <i>Goodyera repens</i> Duitse gentiaan <i>Gentianella germanica</i> Franjementiaan <i>Gentianella ciliata</i> Geelgroene wespenorchis <i>Epipactis muelleri</i> Gele helmblom <i>Pseudofumaria lutea</i> Gevlekte orchis <i>Dactylorhiza maculata</i> Groene nachtorchis <i>Coeloglossum viride</i> Groensteel <i>Asplenium viride</i> Grote keverorchis <i>Listera ovata</i> Grote muggenorchis <i>Gymnadenia conopsea</i> Gulden sleutelbloem <i>Primula veris</i> Harlekijn <i>Orchis morio</i> Herfstschroeforchis <i>Spiranthes spiralis</i> Hondskruid <i>Anacamptis pyramidalis</i> Honingorchis <i>Herminium monorchis</i> Jeneverbes <i>Juniperus communis</i> Klein glaskruid <i>Parietaria judaica</i> kleine keverorchis <i>Listera cordata</i> kleine zonnedauw <i>Drosera intermedia</i> klokjesgentiaan <i>Gentiana pneumonanthe</i></p>	<p>kluwenklokje <i>Campanula glomerata</i> koraalwortel <i>Corallorhiza trifida</i> kruisbladgentiaan <i>Gentiana cruciata</i> lange ereprijs <i>Veronica longifolia</i> lange zonnedauw <i>Drosera anglica</i> mannetjesorchis <i>Orchis mascula</i> maretak <i>Viscum album</i> moeraswespenorchis <i>Epipactis palustris</i> muurbloem <i>Erysimum cheiri</i> parnassia <i>Parnassia palustris</i> pijlscheefkelk <i>Arabis hirsuta sagittata</i> poppenorchis <i>Aceras anthropophorum</i> prachtklokje <i>Campanula persicifolia</i> purperorchis <i>Orchis purpurea</i> rapunzelklokje <i>Campanula rapunculus</i> rechte driehoeksvaren <i>Gymnocarpium robertianum</i> rietorchis <i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i> ronde zonnedauw <i>Drosera rotundifolia</i> rood bosvogeltje <i>Cephalanthera rubra</i> ruig klokje <i>Campanula trachelium</i> schubvaren <i>Ceterach officinarum</i> slanke gentiaan <i>Gentianella amarella</i> soldaatje <i>Orchis militaris</i> spaanse ruiter <i>Cirsium dissectum</i> steenanjer <i>Dianthus deltoides</i> steenbreekvaren <i>Asplenium trichomanes</i> stengelloze sleutelbloem <i>Primula vulgaris</i> stengelomvattend havikskruid <i>Hieracium amplexicaule</i> stijf hardgras <i>Catapodium rigidum</i> tongvaren <i>Asplenium scolopendrium</i> valkruid <i>Arnica montana</i> veenmosorchis <i>Hammarbya paludosa</i> veldgentiaan <i>Gentianella campestris</i> veldsalie <i>Salvia pratensis</i> vleeskleurige orchis <i>Dactylorhiza incarnata</i> vliegenorchis <i>Ophrys insectifera</i> vogelnestje <i>Neottia nidus-avis</i> voorjaarsadonis <i>Adonis vernalis</i> wantsenorchis <i>Orchis coriophora</i> waterdrieblad <i>Menyanthes trifoliata</i> weideklokje <i>Campanula patula</i> welriekende nachtorchis <i>Platanthera bifolia</i> wilde gage <i>Myrica gale</i> wilde herfsttijloos <i>Colchicum autumnale</i> wilde kievitsbloem <i>Fritillaria meleagris</i> wilde marjolein <i>Origanum vulgare</i> wit bosvogeltje <i>Cephalanthera longifolia</i> witte muggenorchis <i>Pseudorchis albida</i> zinkviooltje <i>Viola lutea calaminaria</i> zomerklokje <i>Leucorum aestivum</i> zwartsteel <i>Asplenium adiantum-nigrum</i></p> <p><u>Kevers</u> vliegend hert <i>Lucanus cervus</i></p> <p><u>Kreeftachtigen</u> rivierkreeft <i>Astacus astacus</i></p>
---	---

Tabel

4. Tabel 2 van de Ff-wet.

Toelichting tabel 3

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora & faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor Artikel 10 van de flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹;
- 2) er is geen alternatief;
- 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

---

¹ - onderzoek en onderwijs
- re-populatie en herintroductie
- bescherming van flora en fauna
- veiligheid van het luchtverkeer
- volksgezondheid of openbare veiligheid
- dwingende redenen van openbaar belang
- het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
- bestendig gebruik
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB

Bijlage 1 AMvB

Zoogdieren

das *Meles meles*
boomarter *Martes martes*
eikelmuis *Eliomys quercinus*
gewone zeehond *Phoca vitulina*
veldspitsmuis *Crocidura leucodon*
waterspitsmuis *Neomys fodiens*

Reptielen en amfibieën

adder *Vipera berus*
hazelworm *Anguis fragilis*
ringslang *Natrix natrix*
vinpootsalamander *Triturus helveticus*
vuursalamander *Salamandra salamandra*

Vissen

beekprik *Lampetra planeri*
bittervoorn *Rhodeus cericeus*
elrits *Phoxinus phoxinus*
gestippelde alver *Alburnoides bipunctatus*
grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*
rivierprik *Lampetra fluviatilis*

Dagvlinders

bruin dikkopje *Erynnis tages*
dwergblauwtje *Cupido minimus*
dwergdikkopje *Thymelicus acteon*
groot geaderd witje *Aporia crataegi*
grote ijsvogelvlinder *Limenitis populi*
heideblauwtje *Plebejus argus*
iepepage *Strymonidia w-album*
kalkgraslanddikkopje *Spialia sertorius*
keizersmantel *Argynnis paphia*
klaverblauwtje *Cyaniris semitargus*
purperstreepparelmoervlinder *Brenthis ino*
rode vuurvlinder *Palaeochrysophanus hippothoe*
rouwmantel *Nymphalis antiopa*
tweekleurig hooibeestje *Coenonympha arcania*
veenbesparelmoervlinder *Bolaria aquilonais*
veenhooibeestje *Coenonympha tullia*
veldparelmoervlinder *Melitaea cinxia*
woudparelmoervlinder *Melitaea diamina*
zilvervlek *Clossiana euphrosyne*

Vaatplanten

groot zee gras *Zostera marina*

Bijlage IV HR

Zoogdieren

baardvleermuis *Myotis mystacinus*
bechstein's vleermuis *Myotis bechsteinii*
bever *Castor fiber*
bosvleermuis *Nyctalus leisleri*
brandt's vleermuis *Myotis brandtii*
bruinvis *Phocoena phocoena*
euraziatische lynx *Lynx lynx*
franjestaat *Myotis nattereri*
gewone dolfijn *Delphinus delphis*
gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
grijze grootoorvleermuis *Plecotus austriacus*
grote hoefijzerneus *Rhinolophus ferrumequinum*
hamster *Cricetus cricetus*

hazelmuis *Muscardinus avellanarius*
ingekorven vleermuis *Myotis emarginatus*
kleine dwergvleermuis *Pipistrellus pygmaeus*
kleine hoefijzerneus *Rhinolophus hipposideros*
laatvlieger *Eptesicus serotinus*
meervleermuis *Myotis dasycneme*
mopsvleermuis *Barbastella barbastellus*
nathusius' dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
noordse woelmuis *Microtus oeconomus*
otter *Lutra lutra*
rosse vleermuis *Nyctalus noctula*
tuimelaar *Tursiops truncatus*
tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus*
vale vleermuis *Myotis myotis*
watervleermuis *Myotis daubentonii*
wilde kat *Felis silvestris*
witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*
witsnuitdolfijn *Lagenorhynchus albirostris*

Reptielen en amfibieën

boomkikker *Hyla arborea*
geelbuikvuurpad *Bombina variegata*
gladde slang *Coronella austriacus*
heikikker *Rana arvalis*
kamsalamander *Triturus cristatus*
knoflookpad *Pelobates fuscus*
muurhagedis *Podarcis muralis*
poelkikker *Rana lessonae*
rugstreepad *Bufo calamita*
vroedmeesterpad *Alytes obstetricans*
zandhagedis *Lacerta agilis*

Dagvlinders

donker pimperlblauwtje *Maculinea nausithous*
grote vuurvlinder *Lycaena dispar*
pimperlblauwtje *Maculinea teieius*
tijmblauwtje *Maculinea arion*
zilverstreephooibeestje *Coenonympha hero*

Libellen

bronslibel *Oxygastra curtisii*
gaffellibel *Ophiogomphus cecilia*
gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*
groene glazenmaker *Aeshna viridis*
noordse winterjuffer *Sympetma paedisca*
oostelijke witsnuitlibel *Leucorrhinia albifrons*
rivierrombout *Stylurus flavipes*
sierlijke witsnuitlibel *Leucorrhinia caudalis*

Vissen

houting *Conegonus oxyrrhynchus*
steur *Acipenser sturio*

Vaatplanten

drijvende waterweegbree *Luronium natans*
groenknolorchis *Liparis loeselii*
kruipend moerasscherm *Apium repens*
zomerschroeforchis *Spiranthes aestivalis*

Kevers

brede geelrandwaterroofkever *Dytiscus latissimus*
gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus*
heldenbok *Cerambyx cerdo*
juchtleerkever *Osmoderma eremita*

Tweekleppigen

bataafse stroommossel *Unio crassus*

Tabel 5. Tabel 3 van de Ff-wet : Soorten bijlage IV HR (+ Platte schijfhoren) / bijlage 1 AMvB (zie volgende bladzijde)

Bijlage 3. Fotobijlage

Impressie van het onderzoeksgebied ;

